

M I N U T E

912.12 Red Mid
visie:DBI
912.13 (111g(V11))

Beleidszaken Indonesië/PL
129568-4976 G.S.
Betr: Nieuw-Guinea-kwestie in A.V.

[nos699]

22 september 1955

ZEER GEHEIM

Hr.Ms.Buitengewoon en
Gevolmachtigd Ambassadeur
te C A N B E R R A / 7 3 1
L O N D E N / 1 2 5 6
W A S H I N G T O N / 1 5 5 5

13 dezer ontving de Secretaris-Generaal de Britse Ambassadeur, die inlichtingen verstrekke omtrent het onderhoud van de Indonesische Minister van Buitenlandse Zaken met de Britse Ambassadeur te Djakarta, waarover van Bylandt reeds telegrafisch rapporteerde. U ontving daarvan copie. Mason's mededelingen wijken op enkele punten af van Morland's verslag aan Van Bylandt (zie onderstreepte passages), zodat ik voornaamste punten hier laat volgen:

De Indonesische Regering kan onmogelijk voorstellen de Nieuw-Guinea-kwestie niet op de agenda der Algemene Vergadering te plaatsen, omdat

- a) dit probleem een erfenis van het Kabinet Ali is;
- b) de A.A.-landen een terugtrekken van de Indonesische Regering wellicht niet zouden aanvaarden.

Anak Agung zou ervoor zorgdragen, dat de Indonesische delegatie zich zou onthouden van scherpe anti-Nederlandse uitlatingen. Hij zou het op prijs stellen, indien Nederland en andere landen een zelfde gedragslijn ten opzichte van Indonesië zouden volgen.

Het Nederlands-Indonesische gesprek over verbetering der betrekkingen staat volgens Anak Agung geheel los van de Verenigde Naties. Daarom zou het verstandig zijn de Nieuw-Guinea-kwestie te doen plaatsen op het einde van de agenda, zodat de Nederlands-Indonesische besprekingen niet zullen worden gehinderd. Zelfs zou wellicht schrapping van de agenda mogelijk zijn, indien die besprekingen inmiddels enig resultaat zouden hebben opgeleverd. Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de Indonesische Regering, dat er geen toezicht door de V.N. zal worden gehouden op het Nederlands-Indonesisch gesprek; derhalve geen V.N.-waarnemers en geen mediatie van de zijde der V.N.

- Anak Agung -

M I N U T E

Anak Agung nam aan, dat de Nederlanders de Australische Regering voortdurend inlichtingen zullen verstrekken; ook van Indonesische zijde zal men zulks uiteraard blijven doen. Zelfs voorzag Anak Agung, dat in een zeker eindstadium der Nederlands-Indonesische besprekingen, indien bepaalde conclusies zouden worden geformuleerd, de Australische Regering wellicht meer formeel bij het gesprek zou kunnen worden ingeschakeld, hetzij als waarnemer hetzij om op bepaalde punten advies te geven.

Anak Agung was niet voornemens te eisen, dat Nederland de soevereiniteit over Nieuw-Guinea aan Indonesië zou afdragen. Uitslag van de Nederlands-Indonesische besprekingen zou moeten zijn "an agreement to disagree". Hij dacht aan een periode van 2 à 4 jaar om de gemoederen in Nederland en Indonesië tot rust te brengen.

Indien Nederland bereid zou zijn tot het openen van besprekingen, dan zou alles in New-York veel gemakkelijker kunnen verlopen.

Sir Mason verklaarde tenslotte, dat de Britse Regering nu aannam, dat het Nederlands-Indonesisch contact voortaan rechtstreeks zou plaats vinden. De Secretaris-Generaal verklaarde, na betuiging van dank voor verleende bemiddeling, dat ook de Nederlandse Regering van mening was, dat voor de Britse Regering geen actieve rol meer te spelen was.

DE MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE
Voor de Minister:

De Chef der Directie Beleidszaken
Indonesië

(Mr. J. Rookmaaker)